

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

No, sosed, ali si že naročil Narodni List za leto 1909?

— Ne še dozdej!

Sedaj je vendar zadnji čas! — Ali hočeš zopet zaostati?

Nihče ne napreduje danes, kdor ne čita časopisov. — **V vsako hišo z „Narodnim Listom“!**

„Narodni List“ je nenavadno po ceni:

za celo leto . . . K 4.—
za pol leta . . . „ 2.—
za četrt leta . . . „ 1.—

Torej ne stane na dan niti 2 vinarja!

Vse za naše časopisje!

Z novim letom stori naše narodno časopisje na Štajerskem mogočen korak naprej. „Narodni List“ bode izhajal v Celju vsak četrtek kakor dozdej. Izdajal se pa bode vsak dan razun nedelj in praznikov še nov časnik pod imenom „Narodni dnevnik“, „Domovina“ pa ne bode več izhajala. Ob tej veliki izpremambi je potrebno, da naši prijatelji napnejo vse sile za razširjenje obeh listov. Po vsem slovenskem Štajerskem naj doni te dni edino-le klic: Vse za naše časopisje!

Pred vsem je treba utrditi staro, skrbeti, da pride vsaj tedenski časnik „Narodni list“ v vsako zavedno slovensko hišo. List bode odslej namenjen kot poljuden časnik najširšim slojem naroda. Njegova vsebina bode narodnopolitična in gospodarstvena ter bode poučeval „Narodni list“ svoje bralce v kratkih sestavkih o vseh važnih zadevah. „Narodni list“ ne bode več glasilo narodne stranke, ampak v prvi vrsti poučen list. Naročnina je zelo nizka, za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Pošilja se naročnina „Narodni založbi“ v Celju. Velikost ostane, kakor je bila do sedaj.

Največjega pomena bode pa za štajersko slovenstvo časnik, ki začne v Celju iznova izhajati, namreč „Narodni dnevnik“. Vsadko je že

nvidel, da je politično življenje štajerskih Slovencev tako razvito, da tednik „Narodni list“ ne zadostuje več. Izhajala je doslej sicer trikrat na teden „Domovina“. Priznati moramo, da si je „Domovina“ pridobila za Slovence velikih zaslug. Toda njeno stališče je postalo v zadnjih letih nevzdržljivo. List nima za seboj politične stranke, in je služil naprednim narodnim svrham pač le, ker je slučajno imel izvrstne urednike, ki so naši vrli somišljeniki. Ker pa „Domovina“ nima več posebne stranke za seboj, ampak je bila podpirana le od narodne stranke, je boljše, da preneha in napravi prostor dnevniku narodne stranke „Narodnemu dnevniku“. Mnogo truda je stalo in še bode, ntrditi to veliko podjetje. „Narodni dnevnik“ pa tudi zasluži vso ljubezen rodoljubnega občinstva. „Narodni dnevnik“ je vreden največjih žrtev. „Narodni dnevnik“ je za narodno stranko in sploh za štajerske Slovence večjega pomena nego magari 13 poslancev v deželnem zboru. Zavedajte se tega dejstva, štajerski Slovenci!

„Narodni dnevnik“ bode izhajal vsak dan ob 4. uri popoldne. Obljubili so nam sodelovanje najodličnejši slovenski politiki in pisatelji. Cela organizacija narodne stranke ima častno dolžnost naš dnevnik duševno podpirati, zalagati ga s poročili, novicami in dopisi. Zlasti si pa ne smemo zamolčati nujne potrebe, da se vsak količjak premožen rojak oglasi kot naročnik in nam naprej pošlje naročnino na: upravnništvo „Narodnega dnevnika“ v Celju. Stroški listov so preračunjeni na najmanj 60.000 kron na leto, tiskarna sama bode računila nad 30.000 kron, poštnina znaša na leto nad 10.000 kron. Zato je razvidno, da bode podjetje moglo uspevati le, če dobimo mnogo rednih naročnikov in plačnikov. Naročnina letnih 25 kron, ali polletno 12 K 50 v, ali mesečno 2 K 10 vin. odgovarja ceni drugih slovenskih dnevnikov. — Sveta dolžnost naših podjetnikov in zavodov je tudi, podpirati oba časnika „Narodni list“ in „Narodni dnevnik“ z inserati, ki so najboljši vir dohodkov vsakega časnika.

Naravno je, da se mora ojačiti tudi narodna založba, ko prevzema tako težko breme. Zato gre ponovno poziv na vse Slovence, da pristopajo k

naši zadrugi s čim večjimi in čim več deleži. Deleži so po 100 K, 20 in 10 K. „Narodna založba“ mora postati mogočen činitelj v življenju štajerskih Slovencev.

Somišljeniki! Vsi na delo! Vse za naše časopisa „Narodni list“ in „Narodni dnevnik“! Podpirajte jih z dopisi in z rednim plačevanjem naročnine. Prihodnji teden naj bode vse naše delo posvečeno našemu časopisju, zlasti nabiranju naročnikov. Slovenci, moč naše stranke in sploh slovenskega življa na Štajerskem je v prvi vrsti odvisna od našega časopisja. Vse za „Narodni list“, vse za „Narodni dnevnik“!

Iz političnega sveta.

Dunaj, 10. dec. V današnji seji državnega zbora so bili izvoljeni 4 podpredsedniki in sicer: Nemec dr. Steinwender, soc. demokrat Pernertorfer, Slovenec Pogačnik in češki agrarec Zazvorka. Lah dr. Conci je dobil 108 glasov. Pogačnik se je zahvalil v slovenskem jeziku ter je izjavil, da se smatra v predsedstvu kot zastopnika „Narodne Zveze“. Ker je Poljak dr. Starzinski že od prej v predsedstvu, so torej od podpredsednikov 3 Slovani in 2 Nemca. — Nato je predložil vodja finančnega ministerstva proračun za leto 1909. S snhoparnim govorom je uvedel tozadevno razpravo.

Sarajevo, 10. dec. Po vsej Bosni in Hercegovini je polno vojaštva in orožništva, da nisi varen, da bi te na vsak korak ne zadržala kaka patrolja. Srbi in Mohamedanci ne smejo priti trije na ulici v pogovor, takoj jih razženejo. Prebivalstvo škripa na tihem z zobmi in naše oblasti niti ne slutijo, s kako silo bo ta jeza ob primeren času izbruhnila.

Mir med prebivalstvom v Bosni? Spominjajo se naši čitatelji, kako kruto so bosanske oblasti pred nekaj meseci obsodile na več let ječe nekatere urednike časopisov v Banjaluki, ker so pisali odkrito resnico o vladnem sistemu v Bosni. Reklo se je takrat, da je bosansko prebivalstvo zadovoljno s svojo usodo in da so ti obsojeni bili

LISTEK.

Stanko Svetina:

Odlomek.

Minka se je tesneje zavila v veliko ruto in se še bolj pritiskala k zidu. Precej pozno zvečer je že bilo in mrzel veter se je igral z naletujočimi snežinkami. Po ulicah so gorele svetiljke, vozovi so drdrali venomer, skoro nič se ni poleglo podnevni hrušč in ropot. Tam nekje od daleč se je začul zategnjen pisk lokomotive, odšel je morda vlak iz postaje bogvekam v svet.

Ljudje so hiteli po ulici, upognjeni, z rokami v žepu in se še zmenili niso za njo, ki je slonela ob zidu velike hiše in držala v premrzlih rokah majhno košarico s papirnatimi cveticami. Od mraza se je treslo slabotno telesce, zobje so ji šklepetali in obraz je bil ves višnjev. Prstov skoro čutila ni, kakor da bi ji bili odpadli.

Iz druge strani široke ulice se je slišala hitra in poskočna melodija. Stara, suha učiteljica z naočniki na nosu je morda vdarjala po tipkah glasovirja, da ji ni bilo dolgčas, in se je pri tem spominjala neumnih, zaljubljenih let.

Poslušala je Minka in lahko ji je bilo ob teh glasovih. Ampak še dvakrat lepši bi bili glasovi, ko bi jih poslušala na toplem, pri zakurjeni peči, v eni roki kos belega kruha, v drugi sočnato in rdečelično jabolko.

Devet let ji je bilo. Narodila se je komaj in že je začela trpeti. Tako pred dvema leti ji je umrla mati. Oče, delavec v tvornici, je hodil tiste dni okoli ves žalosten in obupan, zakaj rad je imel svojo ženo. No, zagreblji so mu jo, on pa je šel in se je napil, tako da ni mogel dva dni domov iz krčme. Tretji dan se je streznil, objemal je Minko, poljuboval jo je in se je jokal kakor otrok.

Šivala je žena njegova prej, ko je bila še živa in tako so še nekako shajali. Sedaj se je spremenilo.

Hodil je v tovarno, kakor prej, toda s tistim denarjem, ki ga je tam dobil, nista mogla živeti. Hodil je včas po sobi z velikimi koraki, zdajpa zdaj je pogledal Minko, ki je delala papirnate cvetlice, vsa blede in objokana, segal je z roko v lase in je govoril o bedi in o smrti.

In z nesrečo je prišel v hišo tudi obup. In iz obupa je začel piti. Prišel je zvečer pozno

domov in skoro vselej pijan. Tako je zapravljal še tisto, kar je dobil za delo.

Minka je prodajala na ulici cvetlice, pogled vpert v tla, v roki košarico. Toliko je prislužila na dan, da si je mogla kupiti kruha.

In vleklo se je to življenje, vleklo. Življenje, če se je moglo imenovati tako.

Paglavec se je zadel ob njo in malo je manjkalo, da ji ni pala košarica iz rok. Zasmejal se je, pokazal ji osle in stekel na drugo stran ulice.

Prišla je mimo gospa, debela, skrbno zavita v toplo obleko in se je postavila pred Minko.

„Poglej otroka! Saj še zmrzneš; kaj pa prodajaš“, je hitela. Pogledala je v košarico in se je vseknila. „Tak rože imaš, poglej no otroka!“ — Vzela je iz žepa denarnico in je brskala nekaj časa po njej. Vrgla je v košek dva krajcarja, pokimala je prijazno in odhitela naprej. Minka je vzela štiri cvetlice iz košarice in klicala je za njo. Gospe pa že ni bilo videti.

„Usmiljena je“, si je mislila Minka in v duhu je blagoslavljal bogato in debelo gospo, ki ji je dala dva krajcarja in ki ni hotela cvetic.

Nekaj že ima, okoli dvajset krajcarjev. „Kaj bi lahko vse kupila za ta denar?“ se je vprašala.

le hujšaki. A čujmo! Pred nekaj tedni so bili ti mučeniki pomiloščeni in ko so se vrnili iz ogrskih ječ v Banjaluko, jih je čakala tamkaj množica nad 15000 ljudi ter jih nemo sicer, kakor to vsled nasilnega vladnega sistema mora biti, a navdušeno pozdravila. Takšno je torej tisto „Avstriji prijazno“ razpoloženje med prebivalstvom Bosne in Hercegovine, o katerem lažejo naši oficijelni časopisi!

Kako se postopa s slovanskimi vojaki v Bosni? „Slov. Narod“ je dne 10. dec. prinesel brzojavko, iz katere posnemamo sledeče: Na železnični postaji v Bosanskem Brodu je bilo zbranih več vojaških čet, sestavljenih iz Madžarov, Nemcev in Čehov, da se odpeljejo od tam v Bosno. Nemce in Madžare so spravili v vozove III. razreda. Čehe pa so hoteli dati v odprte vozove za živino. Češki vojaki so se temu uprli in niso hoteli ustopiti. Na poveljnikov ukaz so drugi vojaki Čehe obkolili? jim odvzeli strelivo in jih s silo odgnali v vlak. Ko so jih pripeljali v Sarajevo, pa so vsakega desetega iz polka še zaprli. — In pričakujejo še, da pojdejo ti ljudje z navdušenjem v boj za svojo domovino — mačeho Avstrijo?

Dunaj, 10. dec. Državni proračun za l. 1909, ki ga je predložil vodja finančnega ministerstva baron Jorkasch-Koch, izkazuje 2303 mil 596.103 kron izdatkov in 2303 mil 657.294 K dohodkov, torej 61.191 K prebitka. Danes je minister v svojem govoru tudi naglašal, da se bo ta prebitek še skrčil. Izdatki so narasli od lani za 154 mil. kron. Izdatki naučnega ministerstva so se zvišali znatno, ker se misli osnovati 18 novih srednjih šol. Najhujše breme je seveda državni dolg, ki znaša že nad 10 milijard kron; na samih obrestih je plačevati 348 milijonov kron, na amortizaciji pa 57 mil. kron.

Dunaj, 11. dec. (Državni zbor.) V današnji seji je obširno govoril ljubljanski poslanec Hribar. Nemci so vsled njegovih dokazov opremljenih izvajanj glede dogodkov na Slovenskem, glede postopanja Nemcev in vlade naravnost divjali, v prvi vrsti seveda Malik in Marckhl, katerima je prav neljubo, da izve svet resnice o teh dogodkih. Govoril je tudi o vprašanju slov. vseučilišča ter je ostro napadel dr. Bienerttha, ki se v svojem govoru ni dotaknil tega vprašanja niti z besedo, dasi je govoril o laškem vseučilišču. — Za Hribarjem je govoril češki socijalni demokrat Soukup, zahtevajoč, da se nagla sodba v Pragi takoj odpravi. — Potem je kvasil češki poglavec grof Sternberg o vsem mogočem. Kritikoval je ostro razna odlikovanja ob priliki jubileja. — Koroški poslanec Grafenauer je interpeliral zaradi šolskih razmer na Koroškem, posl. Gostinčar pa zaradi podržavljenja realke v Idriji.

Sarajevo, 12. dec. V vasi Stubici v Bosni je poročnik pri takozvanih „štrafunitih“ posilil neko 14letno Srbkinjo. Ravnal je ž njo tako zversko, da je kmalu nato umrla. Med narodom je ta zločin vzbudil nepopisno ogorčenje, zato je vojaška uprava poslala takoj stotnijo vojaštva, da je poročnika aretovala in ga izročila sodišču.

Cetinje, 12. dec. Tu je umrl svak črnogorskega kneza Nikole, Andrija Vukotić, bivši vojni minister.

Zader, 13. dec. Dalmatinski deželni odbor je nakazal 53.000 K za obnovitev po trtni uši opu-

stošenih vinogradov. V isti namen nakaže baje poljedelsko ministerstvo 300.000 K.

Dunaj, 14. dec. (Državni zbor.) Današnja seja je bila kratka. Govoril je Hrvat Ivanišević o zastopavljanju Hrvatov s strani vlade v kulturnem in gospodarskem oziru. Pred tremi leti že je bila obljubljena neka gospodarska akcija za Dalmacijo, pa do danes se še ni ničesar zgodilo. Izjavi se proti laškemu vseučilišču v Trstu. — Lah Bugatto se ogreva za to slednjo laško zahtevo in svari, naj se „Jugoslovanom ne verjame vsega“.

Belgrad, 14. dec. Kralj Peter je pomilostil vse politične zločince, tudi mnogo časnikaarjev.

Belgrad, 14. dec. Vodja mladoturške stranke in bodoči turški minister zunanjih del Ahmed Ali Riza-bej, se je izrazil, da je aneksija Bosne in Hercegovine le v prospeh germanizaciji tamkaj in da je za Slovanstvo to hud udarec. Mlada Turčija pa stoji na strani Slovanov proti Nemcem, ker ve, da si Nemci hočejo podjarmiti ves iztok. Dokler Avstro-Ogrska ne da Bosni samouprave, Srbiji in Črni Gori pa odškodnine, se bo bojkot avstrijskega blaga na Turškem neizprosno nadaljeval.

Dunaj, 14. dec. Vlada grozi s takojšnjim razpustom državnega zbora, če se ne dovoli proračunski provizorij.

Pariz, 14. dec. Tukaj se splošno govori, da je Avstro-Ogrska odnehala in je že privolila v program za konferenco veselil, kakor so ga sestavile Rusija, Anglija in Francija.

Dunaj, 15. dec. (Državni zbor.) Okrajno sodišče v Celovcu zahteva izročitev posl. dr. Kreka, vsled tožbe g. pot. učitelja Štiblerja iz Celja zaradi razžaljenja časti. Nadaljevala se je razprava o proračunu. Govoril je soc. dem. dr. Adler; bičal je nemško nacionalne politike, češke radikalce, agrarce, ki nočejo srbske pogodbe, vlado in Aehrenthala zaradi Bosne itd. Govori za laško vseučilišče v Trstu in izjavlja, da bodo soc. dem. poslanci glasovali za proračun. — Pri glasovanju o nujnosti glede proračunskega provizorija je bilo 362 glasov za nujnost in 55 proti. Tudi proračunski provizorij se sprejme z veliko večino.

Dunaj, 15. dec. Češki klub v državnem zboru se je danes takorekoč razbil; češki klerikalci so se uprli sklepu kluba, da se glasuje zoper proračunski provizorij; sklenili so glasovati zapj.

Praga, 15. dec. Danes je bila odpravljena nagla sodba. Nemški burši so začeli takoj zopet izzivati, hoteč povzročiti zopet demonstracije.

Dunaj, 15. dec. Vedno bolj se širijo novice, da se ustvari v poslanski zbornici „katoliški centrum“ (središče); obstajal bi iz Jugoslovanov(?), čeških, nemških in laških klerikalcev. (Koliko je na tem resnice, danes ne vemo, a kakor hitro bomo si na jasnem, izpregovorimo odločno besedo. Če bi bila združitev jugoslovanskih poslancev služila v to svrhu, bomo tudi tozadevno marsikaj razkrili. Op. uredn.)

Ali ste že plačali naročnino za Narodni List?

Naj vsakteri izpolni svojo dolžnost napram listu!

Na misel ji je prišla rumena potica, ki jo je videla v neki izložbi. Potica, rumena in rozine v njej. Kar stopila bi se v ustih. Kupila bi si jo ampak kaj poreče oče, ko mu ne prinese denarja? In užalostile so se ji oči, ko se je domislila očeta. „Še polovico mi ne da od tega, vzame in zapije. Ali tudi on je revež. Strada kakor ona. In ker je žalosten, se napije od žalosti.“

Hotela si je popraviti ruto na glavi. Pri tem ji je pala iz rok košarica s cveticami, ki so se raztresle po tleh. Prišel je mimo elegantno oblečen gospod s črno brado in z zlatimi naočniki. Ognil se je nejevoljno in s srdom pogledal otroka. „Prokleta revščina!“ je zamrmral. „Za nič drugega ni, kakor spodobnim in poštenim ljudem v napotje.“ Šel je naprej in se je še dvakrat ozrl nanjo z jeznim pogledom.

Spekle so jo te besede imenitnega gospoda in v oko so ji prišle solze. Tiho je pobrala cvetlice nazaj v košarico, zavila se trdno v ruto in se naslonila nazaj na zid. „Nič mu nisem storila in obregnil se je name, kakor bi mu napravila veliko škodo“, je pomislila.

In je mislila dalje, če je bilo to hudodelstvo, ko ji je padla košarica nehote na tla pred

gospoda in so se raztresle cvetlice pred njegovimi nogami.

„Papa, ali mi bodeš kupil pečenih jabolk in kostanja?“ je vprašal fantiček gospoda, ki ga je držal za roko in ki je šel mimo Minke.

„Tak ne bodi no siten, saj veš, da ti kupim vse“, je rekel gospod. In sta odšla.

Domislila se je Minka sedaj pečenih jabolk in kostanja, ki ga prodaja tam na oglu ulice stara, škiljasta, debela baba. Že tisti duh od jabolk in kostanja je tako prijeten, da se je vselej tam vstavila in ga željno vsesavala vase. In jabolka sama in kostanji! Fantiček jih morda že je — blagor mu! Oh, ko bi bil njen oče bogat in bi jo tako prijel za roko in vprašal: „Minka, hočeš pečenih jabolk, potice, rumene in sladke, hočeš kostanjev?“ Hudo ji je bilo, ko je vedela, da se to ne bo zgodilo. Zakaj ne, temu ni vedela odgovora.

Ona ima nad vse rada očeta in on ima rad njo. Kako ji je že rekel zjutraj, predno je šel v tovarno ves zamišljen in potr? „Ali je to življenje, Minka, kar živiva? Ne. Ne moreš živeti in ne poginiti. Kaj bi dal, da bi mogel razveseliti tvoje vedno žalostne oči! Večkrat premišlujem o

Stajerske novice.

Organizacija stranke. Sedanji zimski čas je najprimernejši za to, da se skličejo naši krajni in okrajni odbori k občnim zborom, na katerih se položi račun o delovanju ali tudi — spanju v minulem letu in se posvetuje o korakih v bodočnosti. Osobito nas pa opominjajo kritični časi, ki se nam bližajo, k delavnosti, k probujanju in izpopolnjenju naših vrst. Zatorej na delo, dokler je čas! —

I. južnoštajerska vinarska zadruga s sedežem v Celju se je ustanovila dne 13. t. m. v Celju. Vsled poziva Zadrugne zveze se je zbralo lepo število vinogradnikov, ki so prišli po zanimivi, vseskoz stvarni razpravi do prepričanja, da je ustanovitev take zadruga nujna potreba. Delokrog zadruga se je določil za celjsko okrožno sodišče. V nekaj dneh se ustanovi enaka zadruga za okrožje mariborskega okrožnega sodišča. Obširno in strokovno hočemo o tej velevažni gospodarski ustanovi pisati v eni prihodnjih števil. Izvolilo se je načelstvo in nadzorstvo in se je zadruga takoj registrirala. Načelnik je g. Benjamin Kunej, podnačelnik gosp. dr. Anton Božič, dalje pa so v načelstvu gg.: Ivan Malus iz Bizeljskega, Jože Kline iz Vidma, Fr. Goričan, kmet, potovalni učitelj v Mariboru, Josip Pečnik st. iz Bizeljskega in Jože Zdolšek iz Ponikve. V nadzorstvu so gg.: dr. Schmirmaul iz Rajhenburga, Anton Cvetko iz Podčetrčka, Jože Černelč iz St. Petra pod Sv. Gorami, Jože Janežič iz Starevasi, Fran Ferlinc iz Šmarja, Andrej Levak iz Brežic, Fr. Jamšek iz Rajhenburga, Ant. Brezovnik iz Vojnika, Fr. Praunseis iz St. Jurja ob j. ž., Ant. Kokot iz Pišec, Miško Zevnik iz Župelevca, Iv. Černoga iz Zdol, Jože Kovačič iz Arčič, Mastnak p. d. Kopinšek iz Dramelj, Miha Jošt iz Gotovelj, Jos. Pečnik ml. iz Kapel. — Želimo novi zadrugi obilo uspehov, svoje somišljenike pa nujno pozivljamo, naj ji pri delu pomagajo.

Uradna slovenščina svetnika Roschanza v Celju. K že večkrat naštetim cvetkam uradne slovenščine naših nemških sodnikov je prispeval tudi svetnik pri okrožni sodnji v Celju Roschanz svoj donesek, ki mu dela vso čast. Razpravljalo se je o neki tožbi zaradi tatinskih lovcev v gozdih barona Moscona v Pišecah. V nemški obtožnici je stalo: „... dass in den Wäldern des Barons Moskon gejagt wird“ (da se lovi divjačina v gozdovih barona Moscona). G. Roschanz je pa prestavil: „da se po gozdih baron Moskon goni.“ Mislimo, da bo tako mrcvarjenje slovenščine vendar samo dognalo ad absurdum nastavljanje Nemcev po naših sodiščih.

Za narodni sklad je nabral g. Ivan Dečko v Središču v veseli družbi pri g. Horvatu 1 K 45 vin. Hvala! V posnemanje!

Odvetniški izpit je položil v Gradcu dne 12. t. m. g. dr. Vladimir Serbec, odvetniški kandidat v Mariboru. Naše čestitke!

Zanimivi so sodni zapisniki izpovedb onih nemških junakov, ki so bili obtoženi različnih kulturnih dejanj dne 20. sept. Notariatskandidat dr. Karl Ballogh je n. pr. izpovedal: „Ich war besoffen wie a Sau“ (bil sem pijan ko svinja). Ballogh si je s to izpovedbo dal tako častno spricevalo, da mu nimamo ničesar dostavljati.

tem in čudne, razbojniške misli mi pridejo na um. Z vso silo se jih branim, otepavam, a one me drže trdno in kakor uklenjen sem. In če se jih hočem odkrižati, se moram napiti, drugače je zastoj, veruj mi, Minka!”

„Vsak večer pride iz tovarne k meni in potem greva skupaj domov. In danes je že tako pozno in ga še ni. Zamudil se je pač kje“, si je mislila Minka in zrla venomer v ono stran ulice, odkoder bi imel priti oče.

Bližala se ji je gruča ljudi, ki so delali velik šunder. Sredi med njimi je peljal stražnik pod pazduho velikega, slokega moža.

„Kaj pa je naredil, slišite?“ je vprašal neki glas.

„Kradel je. Tat!“ je odgovoril kratko mrki stražnik.

„Oče, oče!“ je zaklicala Minka jokaje in se je prerila skozi gnečo.

Stražnik jo je grdo pogledal, oče pa se je obrnil.

„Grešil sem, Minka, usojeno je, da ne smeva živeti.“

Ljudje so se začudili tem besedam, strmeli so in zmigavali z ramami. Niso ju razumeli, glupci.

Ptujeka in celjeka nemškutarska tolovajstva so izborna osvetljena v nujnih predlogih gg. dr. Ploja in Robleka; iki sta jih stavila v državnem zboru. Zaradi malega prostora mi istih žal ne moremo objaviti; objavila pa jih je „Domovina“ minulega tedna in opozarjamo somišljenike nanje. Pri razpravi o predlogih pride na dan še marsikaka zanimivost glede različne pravice v Ptuj, Celju, Mariboru in Ljubljani. Takrat bomo govorili tudi mi stvari, ki jih danes zaradi državnega pravnika ne smemo!

Vesel gospodarski razvoj se je začel po Sp. Štajerskem. Na drugem mestu poročamo o ustanovitvi velevažne vinarske zadruge s sedežem v Celju. Poročali smo že, da se je ustanovila v Arji vasi pri Žalcu mlekarska zadruga. Enaka zadruga se je ustanovila tudi že v Gotovljah pri Žalcu. Načelnik zadruge je g. Miha Jošt, podnačelnik g. Andrej Antloga, člani načelstva so pa gg.: Blaž Brinovec, Jakob Hropot, Jožef Rehar. Tudi v Savinski dolini so začeli spoznavati, da hmeljarstvo edino ne bo moglo vzdržati naših poljedelcev, ampak da treba poleg hmeljarstva gojiti tudi drugo dobičkanosno panogo kmetijstva: umno živinorejo. Naprej na tej poti gospodarske zavednosti in napredka!

Kave in ravs je nastal v taboru celjskih Nemcev. Radikalno in „völkisch“ krilo te klike sta si v laseh. Gre se za mandate za deželni zbor. Aistrih, znani zagrizenec, je hotel postati poslanec, pa mu je amtsverstand Ambroschütz podstavil nogo. Zato ga pa Aistrich hudo „pegla“ v Marburgerci, češ da je „wankelmütig“ (omahljivec!); Ambroschütz pa se v Vahtarici krega nad Aistrihom, da ruši „völkisch“ disciplino itd. Und in den Haaren liegen sich beide...

„Prvaki“. V članku pod tem naslovom poroča ljubljanski „Slovenec“, da so imeli v nedeljo 13. t. m. v Mariboru posvetovanje glede bodočih deželnozbornih volitev oni slov. politiki na Sp. Štajerskem, ki se ne priznavajo k nobeni stranki. Kakor smo izvedeli, se je udeležilo posvetovanja 12 oseb. O sklepih shoda se strogo molči, zato se vzdržujemo vsake opazke.

Celje. Umrli je bivši trgovec Gustav Schmidl. **Klerikalni „sklad za obmejne Slovence“**. Neverjetno se nam zdi to, in vendar se nam zatrjuje, da je resnično: da se uporablja sklad za obmejne Slovence, ki ga nabirajo klerikalci, za razširjanje „Slov. Gosp.“, ki se pošilja „bravcem ob meji“. Tozadevno se bomo še bolje informirali in spregovorili potem odkrito o tem „delu za obmejne Slovence“.

O gospodarstvu mestnih šparkas v Brežicah in Celju je vložil posl. dr. Benkovič zanimivo interpelacijo v drž. zboru. S posameznostmi se bomo tudi mi pobavili in — pozabavali v prihodnji številki!

Hozana, Aleluja, Mariborčani imajo kandidata za deželni zbor v osebi znanega Wastiana. Po dolgih prošnjah in moledovanjih se je vendar dal preprosi. Mariborsko Nemštvo nori veselja! Kaj pa če se ljubemu Wastianu zgodi zopet mala nesreča kakor lani, ko so ga vrgli pri državnozbornih volitvah socialisti s pomočjo Slovencev?

Tako se guli ljudstvo! — Pri Sv. Emi pri Smarju se je nabiralo za nove cerkvene zvonove in se je nabralo 3000 K. Ko bi pa bilo treba plačati, pa denarja ni bilo nikjer in ljubi farmani so imeli čast znova zložiti potrebno svoto. Denar je pobiral neki kaplan. — Tudi iz Laškega trga izvemo čudne stvari, katere bo začela preiskovati oblast. — Tako se menda praktično izvršuje bojni klic duhovščine: Z Bogom in Marijo za ljudstvo!

Občni zbor okrajnega odbora nar. stranke za ormoški okraj se vrši dne 27. decembra, na Janževo, ob 2. uri popoldne pri Kalchbrennerici v Ormožu. Na dnevnem redu je poleg običajnih poročil predavanje I. Lesničarja o važnih sedanjih političnih vprašanjih in predavanje M. Štiblerja o povzdigi naše vinske trgovine. Vina je letos v ormoškem okraju mnogo preveč, tako, da ne more v denar. Pridite vsi vinorejci, da se skupno pogovorimo, kako bomo lahko prodali svoje vino. Častna dolžnost vseh naših somišljenikov je, da pridejo na Janževo v Ormož!

Iz šole. Okrajni šolski nadzornik v Ptuj Ivan Dreflak je dobil naslov ravnatelja.

Na deželni vinarski šoli v Ljutomeru se je končalo šolsko leto koncem novembra. Skončalo je šolo 12 učencev, ki se vrnejo večinoma domov na kmetije.

Iz šole. Nastavljeni so: kot nadučitelj v Zagorju g. Ivan Lovše, v Dobovi g. Ludvik Potočnik; kot šolski vodja v Smiklavžu

pri Laškem g. Simon Petrovič; kot učiteljica v Artičah gca Milka Knapičeva; kot učiteljica za ženska ročna dela v Šmarjeti pri Rim. toplicah in v Smiklavžu pri Laškem gca Jožefa Kavšek.

Iz šentlennarčkega okraja. (Naš poslanec Roškar.) Največji „kmet“ na slov. Štajerskem, gospod poslanec Roškar, je naročil svojemu krojaču, naj mu napravi fino črno salonsko suknjo. Kmetška mu je baje že prerobata. Tako je prav! K tako debeli zlati verižici, k tako lepo rejenemu trebuščku gotovo ne sodi več priprosta kmetška halja. Ušel si kmetški suknji —! Poslanec Roškar pa je tudi župan, župan svoje domače občine Malna. In glej! Krasno se blišči pod „odloki“ tega urada občendovano ime, manj krasna je vsebina, najslabši pa je jezik. Poslanec Roškar namreč ne more pozabiti, da je služboval tam gori pri Gradcu, ne more še do danes se načuditi blagoslavju mile nemščine. Vse, kar dela, vse, kar piše, — vse je nemško. Verjamemo ti, ljubi Roškar, da si se navadil v „graški šoli“ zraven mi-zarstva tudi dobro nemščine — a pusti nas doma zdaj s tem.

Marckhl — veliki avstrijski „domoljub“! Nedavno se je v drž. zbornici zopet oglašil slavni Marckhl, poslanec spodnještajerske nemškutarije. Mož se odlikuje po svoji politični borniranosti. To je pokazal tudi tokrat. Govoril je o ljubljanskih, celjskih in ptujskih dogodkih ter proglasil seveda Slovence za veleizdajalce, panslaviste, ki hočejo Avstrijo razrušiti itd. Preneumno bi bilo in onečastilo bi se naše pero, ko bi se hoteli pre-rekati z Marckhlom. Naj slede samo besede, ki jih je zapisal „Slovenski Narod“: „Če kdo, je bil celjski poslanec poklican ogrniti togo avstrijskega patrijotizma in nastopiti v parlamentu proti slovenskim „veleizdajalcem“. Marckhl je pravi mož za to, kajti Celje, to je zavetišče avstrijskega patrijotizma in negovališče avstrijske misli in celjska nemčurska klika je tisti steber, na katerem varno sloni habsburška država. Celjski nemčurji, ti dajo zgled vsem dobrim Avstrijcem in so najbolj poklicani nastopiti kot tožniki. Sicer je močno razširjeno mnenje, da je celjsko nemčurstvo največja pakaža pod solncem in da bi že nobenega celjskega nemčurja ne bilo na svetu, ko bi se žaljenje Veličanstva in veleizdajstvo kaznovalo s smrtjo, ali to je brez dvoma napačna misel. Kako bi se sicer zaupnik in pooblaščenec te celjske pakaže, poslanec Marckhl, s tako vnemo zavzel za avstrijsko državo in klical biriče in hudiče zoper slovenske in češke veleizdajalce.“ — Ali čutite to zafrkacijo, razni Ambroschützi in drugi??

Uradna slovenščina nemških sodnikov na Sp. Štajerskem. Krasen zgled te slovenščine, kakor jo govori svetnik Roschanz v Celju, podajemo na drugem mestu. Iz Posavja se nam pa poroča še en slučaj: Pred okrajnim sodiščem v Sevnici je bil obtožen nek fant, da je brez dovoljenja v Savi ribe lovil. Pri obravnavi je vprašal adjunkt Shelley pričo: „Ali ta že dolgo Savo riba?“ (Hotel je reči, če že dolgo v Savi ribe lovi?) G. adjunkt Shelley je znan po svoji slabi slovenščini in živo svarilo avstrijski pravosodni upravi, naj slovenščine nezmožnih uradnikov ne nastavlja po naših krajih. Človeku se kar lasje ježijo, če pomisli, koliko krivičnih obsodb se lahko napravi na temelju nerazumevanja priči in neznanja jezika. Zato ponavljamo: slovenski narod, zgani se in zahtevaj, da zgine zadnji nemški sodnik iz Sp. Štajerja!

Dr. Delpin, ormoški Nemci in vinska trgovina v ormoškem okraju. Vinski trgovci, ki prihajajo v ormoški okraj, se po večini vstavljajo pri Banerju v Ormožu. Tam pa jih nagovarja dr. Delpin in drugi ormoški Nemci, kateri živijo samo od slovenskih kmečkih grošev, da naj kupijo vino v okraju ali od Nemcev ali pa od nemškutarjev. S tem hočejo ormoški Nemci težko oškodovati slovenske vinorejce, kateri letos itak že imajo veliko zgubo vsled nizkih vinskih cen. Kako bo mogoče temu odpomoči, o tem se bomo pogovarjali, kakor slišimo, na Janževo v Ormožu pri Kalchbrennerju. Natančneje še sporočimo pravočasno.

Tako je prav! Tudi slovenski vlagatelji nemških hranilnic v Celju, Mariboru in Ptuj so se začeli zavedati svoje narodne dolžnosti ter dvigati slovenski denar in ga nalagati v slovenske denarne zavode. Nekateri ga pošiljajo celo v Ljubljano v Mestno hranilnico. Tako je prav! — „Neki kmet je rekel: „Eh, tako mora biti! Lopov se drži lopova, cigan cigana, Nemec Nemca, Slo-

venec, ti pa se drži brata Slovenca!“ Mi mu dajemo prav. Slovenski kmet še ga marsikje pogranta!

Varuhi mladoletnih in sodišča. Varuh dveh mladoletnih otrok nam piše: Jaz sem varuh dveh mladoletnih otrok z malim premoženjem. Če vzamem zdaj za moje varovance v celjski mestni šparkasi naloženi denar ven, mi tu nima nobeno sodišče nič ukazovati. Jaz sem odgovoren za otrokovo premoženje in moram skrbeti, da je premoženje varno naloženo. Sodišče mora z varuhom sporazumno delovati, ne pa samooblastno, ker varuh ni marioneta kakega sodišča.

Imenovanje. Gosp. dr. Branko Žizek, dozdaj zdravnik v Vojniku, je dobil mesto občinskega zdravnika v Hrastniku.

Pri Sv. Bolfenku pri Sredlšču se je ustanovila „narodna hranilnica in posojilnica“ pod okriljem celjske Zdrružne Zveze.

Za Ciril-Metodovo družbo so nabrali vrli Virštanjčani K 12'50 ob priliki šolske slavnosti za cesarski jubilej.

Okrajni šolski ogleda Slavitech v Ptuj je res kakor ustvarjen za to mesto. Sicer piše nemščino, da človeka grize po trebuhu, če jo čita, pa kaj to: — glavno je, da je Slavič pardon Slavitsch „štramtajč gesint“. Kako krasno zna nemščino in kako je kot izvrsten ortograf ustvarjen za šolskega ogleda, je pokazal zopet nedavno, ko je pisal nekomu pismo, v katerem ga je naprosil, naj prevzame mesto Štajerčevega urednika. Mimogrede moramo namreč omeniti, da je Linhart odpovedal Ornigu in Slavitschu, ki sta izdavatelja „Štajerca“, svojo ljubezen. Slavitsch je torej iskal novega urednika in v dotičnem nemškem pismu, ki ni bilo posebno dolgo, ni napravil nič več kakor 27 slovniških in pravopisnih napak. Hajl Altajčlant!

Iz Šmartnega v Rožni dolini nam piše kmečki posestnik: Nedeljo za nedeljo smo slišali s prižnice tožiti, da vera peša. Zlomka, sem si mislil zadnjo nedeljo, kdo je pa kriv tega? Naš gospod fajmošter so zboleli, gospod Kovačič, ki je bil poleg klerikalnega politika in rednega Poharčkinega gosta tudi naš kaplan, pa ni hotel maše brati. Zdaj si pa pomagaj, če si moreš! Enkrat ti očitajo, da si brezverec in liberalec, če ne greš v cerkev, drugič pa še duhovnik sam ne gre noter in prepusti nam, da si mislimo, da je on brezverec in liberalec! Slaba, slaba bo predla počasni takim gospodom, ki vedo samo politizirati in ljudi pohujševati z nečednim življenjem, na svoj pravi duhovniški poklic pa so že zdavnaj pozabili. Kakor se čuje, so naši „liberalci“ kaplana že tako ukrotili, da bo moral iti v penzijo. Tudi drugod bi se naj tako zgodilo, pa bi bil kmalu mir na Sp. Štajerskem. (O tej zadevi smo dobili še dva dopisa, ki živo slikata „delovanje“ kaplana Kovačiča v Šmartnem. V teh dopisih se govori o plankah, zaušnicah, ponočevanju in o drugih bolj čvrstih stvareh. Čudimo se, kako morejo cerkvene oblasti pripuščati take škandale. Res ni čuda, da „vera“ peša. Op. uredn.)

Hrastnik. Vedno lepše so na tukajšnji slovenski dekliški šoli razmere. Zdaj smo dobili že tretjo nemško učiteljsko moč. Nastavili so kot volonterko hčerko znanega Leillerja, Frido Leiller. Tako se bije predrzno v obraz nam hrastniškim Slovincem. Pa povedano bodi gospodi, da pride kmalu čas, ko bo struna počila. In takrat jim ne bo — dobro! To najnovejše imenovanje bi se po našem mnenju dalo vsekakor preprečiti!

Trbovlje. Naš postajenačelnik Irčig se je kazal nekaj časa mirnega. Zadnji čas pa mu je nemška žilica začela preveč nagajati. Čujemo, da je začel nastopati izzivalno proti slovenskemu prebivalstvu. Opomnimo ga danes mirno, naj se vzdrži vsega, kar bi nam dalo količkanj povoda k pritožbam. Znamo biti uljudni — a tudi — če treba — udarimo!

Častni organist je postal mariborski škof g. dr. Napotnik. Društvo organistov na Sp. Štajerskem ga je namreč imenovalo za svojega častnega člana. Je to sicer društvena reč, a zdi se nam, da je treba precej premagovanja in — pritiska, da se poljubljajo roke tistim, ki sede na polnih žakljih in puste — organiste stradati. Došli so namreč iz organistovskih krogov žalostni dopisi, polni tožb o gladi, pritrgovanju in pomanjkanju, katero bi masno plačana višja duhovščina, ki ima obenem odločujočo moč v svojih rokah, lahko ublažila. Svojevoljno tega seveda ne bo storila; prizadeti pa so še, kakor se vidi iz navedenega odlikovanja, daleč od tega, da bi si pomagali sami.

Predavanje slovenskega trgovskega društva v Celju minolo soboto je lepo uspelo. Obisk je bil zlasti iz trgovskih krogov obilen. Naprej v tem smislu.

V Ormožu je Nemec Trautvetter odprl lekarno. O tem spregovorimo prihodnjič.

Klerikalni kandidatje za deželni zbor. Kakor se kaže, klerikalci ne bodo hoteli skleniti za deželnozborske volitve kompromisa kakor bi bilo to v našem narodnem in gospodarskem interesu nujno potrebno. Govori se namreč že v poučenih krogih o klerikalnih kandidatih. V slovenjegraškem volilnem okraju bo kandidiral znani Verstovšek, kateri se je šele na vsučilišču pošteno naučil slovenski, bil nekdanj zagrižen sovražnik duhovnikov, a jim je sedaj zlezal pod kuto, ker bi rad svojo neznatno osebo porinil v ospredje. V ptuj-skem okraju namerava kandidirati Meško (!) in lovrenški župnik Ozmeč. Meško bi torej nadomestoval v deželnem zboru — dr. Ploja! Stvar je žalostna in smešna. Pripoveduje se pa sicer, da se namerava Terlav v kratkem peljati v Slov. gorice, da bo skušal Meška v njegovem obširnem znanju in mu dal svoj slovesni žegen. Kandidirajo nadalje dr. Korošec, župnik Grobelšek, dr. Jankovič, Robič in Roškar. Manjka samo še — dr. Povalej.

Lavantinski škof g. dr. Napotnik za kompromis pri bodočih deželnozborskih volitvah. Narodni duhovnik nam piše: Čital sem pred kratkim v nekem listu, da je naš cesar naročil l. 1882 o priliki manevrov odposlanstvu duhovnikov, naj v prvi vrsti deluje med narodom na to, da se bodo strankarski prepiri umirili in ublažili. To željo cesarjevo je upošteval tudi mariborski škof g. dr. Napotnik, kateri kakor znano dobro pozna cesarja in njegove želje. Sprejel je nedavno tega v avdienci znanega narodnega boritelja iz duhovniških vrst in se izrazil, da je za sporazumljenje pri bodočih deželnozborskih volitvah. — Od druge strani smo zvedeli, da so te besede silno razjarile g. dr. Korošca, kateri se je baje kot duhovnik tako daleč spozabil, da je rekel: kaj me škof briga! Sedaj nastane tu tragičen konflikt: kaj je za vero med narodom boljše, ali škofovo mnenje, ali Koroščeva nepokornost?

Slovenske občine! Občinski zastop nemškega mesteca Most na Češkem daruje vsako leto za nemški šulferajn 400 K. Kaj pa slovenske občine in družba Ciril-Metodova?

Razdelitev občine. Cesar je potrdil sklep štajerskega deželnega zbora z dne 20. sušca 1907, da se razdeli občina Lehen pri Ribnici na Pohorju v dve kmetski občini.

V Trbovljah je ponesrečil minolo soboto 17-letni železniški delavec Martin Zorinc. Prišel je med odbijače. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

V Radgoni je umrl v bolnišnici dne 4. t. m. Peter Fradl iz Poličkega vrha pri Gor. Radgoni vsled poškodb, ki so mu jih zadali neznani storilci v noči od 25. do 26. nov. v bližini njegove hiše. Sodna preiskava marsikaj tajinstvenega spravi na dan.

Veliki trgovski in obrtni shod v Mariboru z dne 6. t. m. je krasno uspel, tako kar se tiče udeležbe kakor tudi glede vsebine razprav. Govoril je g. Ulčakar iz Trsta o razvoju slovenske trgovine, slikal, kakšen bi moral biti ta razvoj v mestih, kakoršno je Maribor in je bičal naše narodne grehe; g. dr. Žerjav iz Ljubljane je razpravljaj temeljito o potrebi organizacije in o kakovosti organizacije; nasvetoval je posebno nakupno združitev. Predsednik trg. društva v Mariboru g. dr. Pipuš je opozarjal, da je dobro napredujoče trgovstvo podlaga narodnemu napredku. Shod bo gotovo velike važnosti za razvoj slovenske trgovine v Mariboru in okolici!

Virštanj. (Razno.) Virštanjska vina so že od nekdanj slovela in četudi je pred leti trtna uš uničila vse vinograde, stoje danes večinoma že vsi obnovljeni. Tudi letos so pridelali marljivi vinogradniki mnogo rujne kapljice in polni sodi vabijo vas, vinski kupci, kateri ljubite pristno dobro kapljico, da čim brže prihitite v naše vinske griče; cena litru je od 28 vin. naprej. — Tudi smo dobili 1. novembra t. l. poštni nabiralnik, ki je v zvezi z vsakdanjo pošto v Podčetrtku. — Končno naj omenim, da smo tudi pri nas prav slovesno obhajali cesarski jubilej in vsled rado-darnosti nekaterih vrlih domačinov, bila je vsa šolska mladina v znani gostoljubni Leskošekovi gostilni dobro postrežena; v proslavo redke svečanosti nabrali smo tudi za Ciril-Metodovo družbo 1250 K, katera svota se je na primerno mesto odposlala.

Žepni koledarček, ki ga izdala kot prav pri-ročni koledar gg. Tine Šegula in Tone Žagar v Celju, izide v par dneh in se začne razpošiljati. Pozivamo slovenske trgovce, da si naroče po več izvodov. Koledarček ima inserate izključno od slovenskih tvrdk, vozni red in marsikatera druga važna določila.

V Gradcu je umrl bivši vodja obrtne orga-nizacije, čevljar Juri Jurčič.

Št. Juri ob j. ž. V gostilni Peter Šolinc v Polju sem videl nedavno temu Südmarkine vžiga-lice. V nekaj dneh se zopet oglasim tam in če jih še vidim, bomo drugače govorili. **Popotnik.**

Vransko. Dne 10. t. m. se je ubil žagmošter na žagi gospe T. Šentakove na Brodeh, N. Raz-potnik. Padel je po nesreči pod gonilno kolo in bil pri priči mrtev. Bil je priden in trezen dela-vec v 43. letu. Zapušča vdovo in 3 nepreskrb-ljene otroke.

Preveč navdušeno je slavil cesarjev jubilej ključavničarski pomočnik Scalle v Konjicah, ro-dom Skale iz Gorenjskega. Pred „kasino“ je vpil: „Heil und Sieg, die Windischen auf den Strick“ in „Dajce sai man wir“, dalje „den Serbien auf den Strick“. Sodnik ga je za njegovo preveliko jubilejno navdušenje obsodil na osem dni zopora.

Slovenjebistriško okrajno hranilnico so Nemci zdaj dobili popolnoma v roke in sicer za nedo-gleden čas. To pa vsled kratkovidnosti slovenskih odločujočih mož, ki bi bili vendar morali videti trik Nemcev. Žalostno je, da je za spremenjena pravila, katera izročajo hranilnico Nemcem v roke, glasoval tudi laporski župnik Medved.

Nesramnost c. kr. pošte v Ormožu. V Ormož je prišlo pismo s slovenskim naslovom na g. M., ki ga danes ni več tam. Postni urad je prečrtal Ormož ter zapisal na ovitek: „zurük — Prag — Deutsch-Böhmen“ (Nazaj — Praga — nemško Ču-ško). Ali so res naši nemški poštni uradniki tako bornirani, aii so pa tako hudobni?! — O tem bo spregovoril trgovinski minister!

Štajerski Slovenci! Mislite na narodno zbirko slovenskih akademikov!

Novice iz drugih slo-vanskih krajev.

Pod sivim Nanosom je umrl upokojeni sodni tajnik dr. Hinko Dolenc, znan tudi kot vrl slo-venski politik. Imel je neusahni humor in je mnogo pisal za časopise. Bil je svoj čas tudi kranjski dež. poslanec.

Pri deželnozborskih volitvah iz splošne ku-rije na Kranjskem so izven Ljubljane na celi črti prodrli klerikalci (10 mandatov) proti socialistom in nemškutarjem.

Tržaški škof Nagl je prepovedal župnikoma Zidariču in Cervarju sprejeti deželnozborske po-slanske mandate. To kratko dejstvo! Župnika Zi-darič in Cervar sta bila pri zadnjih deželnozbors-kih volitvah v Istri izvoljena kot kandidata hrv. in slov. pol. društva za Istro proti volji klerikal-cev. Ti so menda zdaj tudi dosegli škofov ukrep. Baje se je Zidarič že uklonil škofovemu „pove-lju“. Vzdržujemo se nadaljnih pripomb, ker razu-men človek si napravi sodbo sam; vsakdo vidi, da danes sedi na škofovskih „tronih“ strahovlada in preganja vsakogar, ki le količkaj po svoje misli. Škof Nagl je poleg tega strasten sovražnik Slovencev in Hrvatov!

Vseučilišče za Bosno. Minister baron Burian se poteguje za ustanovitev vseučilišča v Sarajevu. Izpiti iz nekaterih predmetov bi bili veljavni tudi v Avstriji.

Nemškutarska predrznost. Kako predrzni po-stajajo nemškutarji v naših krajih, kaže slučaj, da so na Kranjskem (na Gorenjskem) si upali postaviti v popolnoma slovenskem okraju v splošni kuriji proti slovenskemu kandidatu nemšku-tarja Pongratza za kandidata.

Umrl je v Celovcu dne 12. t. m. g. Vekoslav Legat, vodja tiskarne družbe Sv. Mohorja, vrl in odkrit rodoljub, eden najbolj zaslužnih delavcev za Slovenstvo na Koroškem. V družbi z Lamber-tom in Gregorjem Einspielerjem je bil dolgo časa duša slovenskega gibanja na Koroškem. Bojeval se je neumorno za pravice slovenskega jezika pri raznih uradih. Bolehal je dalje časa. Časten mu spomin!

V Vogrčah na Koroškem je umrl 6. t. m. vpokojeni župnik Anton Slatinšek, doma iz Šmarja pri Jelšah.

Narodna delavska organizacija se snuje v Ljubljani.

„Korošec“, glasilo neklerikalnih Slovencev na Koroškem, bo izhajal odslej vsakih 14 dni.

40.000 čeških otrok na severnem Češkem je, kakor smo poročali, stopilo dne 2. dec. 1908 v stavko (štrajk), da bi se tako prisililo nemške občine dati češkim otrokom češke šole. Sedaj je stavka končana, ker je ministerstvo odbilo rekurz teh nemških občin zoper sklep deželnega šolskega sveta, ki jim je naložil dolžnost ustanoviti za češke manjšine češke šole. Tako delajo Čehi — in mi?

Deželnozborske volitve v splošni kuriji v Ljubljani dne 14. t. m. so končale sklavernim re-zultatom ožjih volitev med kandidatom narodno-napredne stranke Jos. Turkom (pri prvi volitvi 1120 glasov) in med so-cijaldemokratskim kandidatom Etb. Kristanom (1078 glasov). Tretji kandidat pošt. uradnik Mayer je dobil 269 glasov.

Narodnonapredna stranka na Kranjskem je nastavila svojega tajnika v osebi g. jur. Boleta.

Učiteljstvo na Kranjskem je vsled dogodkov v Ljubljani, kjer se je onemogočila kandidatura nadučitelja g. Luke Jelenca za deželni zbor, iz-stopilo iz narodnonapredne stranke, ne da bi pri-stopilo h kateri drugi.

Dopisi.

V Gornjem gradu so zadnje dobo v tretjem razredu pri občinskih volitvah zmagali takozvani „klerikalci“. Pri letošnjih občinskih vo-litvah pa je naskočila „duhovniška stranka“ vse tri razrede. Upala je na zmago, vsaj v toliko, da dobi večino odbornikov.

Toda narodna stranka jim je prekrizala račune. Pili so na medvedovo kožo.

V vseh treh razredih so prodrli kandidati naprednjakov.

Kaplan Berk — ki je pred volitvami na agitacijskem letanju od hiše do hiše porabil več podplatov — je vložil dolg rekurz.

Te dni je županstvo dobilo odlok, da so ob-lasti na vsej črti odbile kaplanov rekurz.

Ali imate sedaj kaj daljši nos, gospodine Berk?!

V nedeljo je volitev župana, ki pa bo go-tovo narodni naprednjak, ker drugih ni v občin-skem odboru.

Narodni občini Gornjigrad čestitamo na zmagi!

Iz Gornjega grada. V „Slov. Gosp.“ se je pred kratkim naš dobri znanec razjezil nad nami, češ da je tukajšnja čitalnica naročila svoj novi oder v Neu Rappinu na Brandenburškem, češ, kaj takega bi napravil tudi kak domači sli-kar. Recimo, da to ni bilo prav! Sedaj pa, go-spodje, vas vprašamo: kje se je naročil križev pot v domači farni cerkvi in kje gospodje duhov-niki sploh naročujejo cerkvene križeve pote? Ali ne morda pri Nemcih, čeravno malo bližje, nam-reč na Tirolskem? Zakaj pa vi ne izročite tega dela kakemu domačemu slikarju? No, fante, od-govori!

Gospodje, kadar boste dosegli slovenski župni pečat, pripravili vašega pristaša c. kr. poštarja, da odpravi samonemške napise na tuk. pošti, opu-stili nemške časopise, potem se šele bahajte s svojim narodnjaštvom!

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Kakor povsod se je dne 5. marca t. l. tudi v našem sod-nem okraju ustanovilo društvo za otroško var-stvo in mladinsko skrb. Društveni iz 26 članov sestojeci odbor je izvolil dne 25. junija t. l. v zmislu § 14 društ. pravil sledeče gg.: Predsed-nik dr. Kronvogel, c. kr. dež. sodni svetnik; na-mestnik Fr. Wella, veleposestnik; blagajnik Jos. Janžekovič, župnik; namestnik Ivan Tajber, žu-pnik; tajnik Jak. Kopic, nadučitelj; namestnik Jos. Mavrič, nadučitelj.

Prošnje za podporo so se poslale vsem ob-činam sodnega okraja, mnogim denarnim zavodom, okr. odboru itd. Imenovanemu društvu so dosedaj pristopili ti-le gospodje s sledečimi prispevki: dr. Kronvogel, c. kr. sodni svetnik 100 K (ustanov-nik), Janžekovič Josip 10 K, Žmavc Fr. župnik 10 K; Vraz Ant. župnik 2 K, Šijanec Fr. naduč. 2 K, Maurič Jos. nadučitelj 1 K, Kovacič F. učitelj 1 K, Barlič H. učit. 1 K, Ježovnik S. nadučitelj 1 K, Škorjanc F. učitelj 2 K, Seligo I. učitelj 2 K, Ježovnik T. učitelj 2 K, Kremer R. kaplan 2 K; nadučitelj Blenk E. in učitelj From

A., From T., Valenčak M. po 1 K; nadučitelj J. Kopic 3 K, učitelji Zabukošek A., Wutt J., Hojnik A. po 2 K. Bog plati. Prihodnjič dalje.

Iz Bučevčevca. Pred par tedni je neki obrekovalec poročal v „Slov. Gospodarju“, da so se že zopet stopli ponoči bučevčevski in vučenski štajerčijanski fantje, in da to naredi branje slabih časopisov. Resnici na ljubo bodi tukaj povedano, da smo se fantje žalibog res malo preveč „prijeli“ na vasi, a štajerčijanci pa mi fantje nikakor nismo, mi smo in ostanemo napredni narodni fantje, ki beremo „Domovino“ in „Narodni List“. — „Štajerca“ pa še ne pogledamo. Zato pa imenujemo tistega poročevalca lažnivca, ki nas je pred javnostjo obrekoval.

Bučevčevski fant.

Iz Ljutomera. Dne 6. dec. so učenci Franc Jožefove šole pod vodstvom učiteljstva v telovadnici uprizorili E. Adamičovo spevoigro „Slava cesarju Francu Jožefu I.“. Radovednost in patriotično razpoloženje povodom 60letnega vladarskega jubileja našega cesarja je privabilo v prostorno dvorano toliko domačega in sosednega občinstva, da je bila natlačena polna. „Podporno društvo“ te šole, ki je predstavo priredilo, je s čistim dohodkom brez dvoma zadovoljno.

Uspeh uprizoritve je presegel pričakovanje občinstva. Redko vidimo nastopati na odru otroke; že ta izprememba je učinkovala na občinstvo prijetno, zlasti zato, ker so nastopili dečki v uniformi „mladih vojakov“, oboroženi z lesenimi „brickimi meči“ in puškami. Pozneje so prihajale na oder značilne skupine, predstavljajoče razne stanove in narode naše širne Avstrije. Posebno lep in pester do očarljivosti pa je bil zadnji prizor, ko so se vse skupine stanov in narodov na odru združile, zadnje vsaka s svojimi narodno-barvnimi zastavami. To bi bila res hvaležna slika za fotografa! Tudi živa slika — genij polagajoč cesarju na glavo lavorjev venec — je dobro uspela in je bila zelo umestna.

A še bolj srčkani in simpatični nego slikoviti prizori so nam bili mali deklamatorji in pevci. Bili so izvrstno izvežbani, vse je šlo zelo precizno, petje milo in čisto ter izrazito, da smo morali kar občudovati zmožnosti teh malih državljanov. Za trud, ki ga je imelo učiteljstvo, zlasti učitelj petja g. Zacherl, s pripravljanjem, je želo ta dan obilo hvale in moralnega zadoščenja. — Klavirske partije in spremljevanje petja so izvajali gđeni Robičeva, Hercogova ter g. Zacherl.

Take uprizoritve so pač najboljše in najizdatnejše mašilo ust raznim nepoklicanim klevetnikom šole, ki jih je še dokaj med našim narodom; zato bi bilo dobri stvari v korist, ako bi se po možnosti prirejale — četudi v lažjem slogu — po vseh šolah.

Javno priznanje pa se mora izreči tudi skladatelju spevoigre g. E. Adamiču v Kamniku, ki je umel tako spretno poviti v tridelni venec za letošnji jubilej prikladne pesmi in deklamacije ter harmonizacijo pesmi za spremljanje s klavirjem. Poleg raznih nemških skladateljev, ki so bili odlikovani za slične spevoigre itd., zaslužil bi bil on odlikovanje v prvi vrsti. Toda — Slovenec je in nima ga najbrž, ki bi pel „tja navzgor“ o njegovi zaslugi! Bodi mu priznanje tovarišev in občinstva vsaj mala odškodnina za to!

Zveza narodnih društev.

Odhodnica g. Albinu Anderwaldu priredi v soboto 19. t. m. ob 8. uri zvečer slov. trgovsko društvo v Celju v veliki dvorani Narodnega doma.

„Češka Beseda“ se začne poučevati v nedeljo dne 20. t. m. v plesni šoli „Celjskega Sokola“. Začetek ob nedeljah ob 2. uri popoldne, ob sredah ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Opozorjamo s tem slov. občinstvo, da se bo „Beseda“ plesala na plesnem venčku „Slov. trgovskega društva v Celju“ dne 2. svečana 1909. Želeti je vsled tega iz Celja kakor tudi iz okolice najboljše udeležbe. Na zdar!

Plesni odsek Celj. Sokola.

Mestro razsvetljave na predvečer cesarjevega jubileja je darovala gospa Terčekova na Bregu pri Celju za Ciril-Metodovo družbo 1 K in celjskemu odseku „Prosvete“ tudi 1 K. Hvala!

Št. Jurij ob j. ž. Možka podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi svoje letno zborovanje v nedeljo 20. dec. ob 6. uri zvečer v gostilni g. Nendla po običajnem sporedu. — Po zborovanju se vrše razne zanimivosti z različnimi „lovi na dobitke“ ter koncertom. Da ostanejo v prid družbi večji doneski, se druga vabila ne bodo pošiljala. Zato se obračamo tem potom do vseh društev in posameznikov, domačih, okoliških in sosednih, da nas obiščejo mnogoštevilno ter s tem

pokažejo, kako jim je blagor in napredek lastnega naroda tudi dejanski pri srcu. Iz naroda — za narod!

Odbor.

Laški trg. Gledališko predstavo „Občinski tepček“, burko s petjem v treh dejanjih priredi Bralno društvo v Laškem trgu v nedeljo dne 20. decemara 1908 v prostorih „Pivnice“ na Laškem. Začetek točno ob pol 5. uri popoldne. — Ker je ugodna železniška zveza in igra dobra, želimo, da jo poseti občinstvo v največjem številu!

Pevski in tamburaško društvo „Zvon“ v Trbovljah priredi na Silvestrov večer koncert v gostilni g. Fortaja na Vodah s sledečim sporedom: a) petje in tamburanje; b) staro in novo leto; c) prosta zabava in ples. Vstopnina za osebo 40 vin. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

V nedeljo dne 27. decembra vsi v Ljutomer! — kjer prirede tamošnji samci ob 7. uri zvečer v gostilni gospe Kukovec gledališko predstavo „Čevljar baron“, burka s petjem in spremstvom salonskega orkestra v treh dejanjih. — Ker je namenjen čisti dobiček v prid ubogih otrok Franc Jožefove šole v Ljutomeru, vabi k obilni udeležbi

Odbor.

Pozor, podružnice družbe sv. Cirila in Metoda! Leto se bliža koncu in družbino knjigovodstvo prosi, da pošljejo podružnice vse prispevke za letošnje leto vsaj do 25. decembra t. l. Prispevki, ki bi se vposlali januarja meseca prih. l., se ne morejo izkazati kot dohodki v l. 1908.

Oskrbniki nabiralnikov družbe sv. Cirila in Metoda naj izpraznijo nabiralnike in pošljejo denar do 25. decembra, da se morejo izkazati te vrste dokodki v računih za letošnje leto.

Rodoljubi, pozor! Računski listki družbe sv. Cirila in Metoda se v zadnjem času prav malo uporabljajo, še manj pa naročajo. Ti listki bi lahko pripomogli družbi k prav izdatnim dohodkom, če bi se le povsod uvedli. Vse prijatelje naše družbe uljudno prosimo, naj zahtevajo po vseh gostilnah, kavernah in trgovinah računске listke.

Javno zahvalo izrekata s tem podpisana imenom Zveze narodnih društev v Celju našima največjima kulturnima zavodoma, slavni „Slovenski Matici“ v Ljubljani in slavni „Družbi sv. Mohorja v Celovcu“ za podaritev tako velikega števila knjig za njeno snujočo se osrednjo knjižnico, s čemur je storjen prvi korak za izvrševanje velikega namena Zveze, za medsebojno izposojevanje knjig.

Za odbor:

Janko Lesničar.

Alojzij Trstenjak.

Gospodarski paberki.

Zatiranje živinskih kužnih bolezni.

Poljedelsko ministerstvo je izdalo na vse politične oblasti sledeči odlok v zadevi pritegnenja kmetijskega prebivalstva k sodelovanju pri zatiranju živinskih kužnih bolezni: „Znano je dejstvo, da se dosežejo dobri uspehi v zatiranju živinskih kužnih bolezni le, če živinorejci sami primerno sodelujejo. Z veseljem se je moglo opazovati, da se kmetjsko prebivalstvo splošno v tem oziru v dobro razumevano splošno korist za stvar jako zanima. Vendar pa se mnogokrat pripeti, da v gotovih slučajih živinorejci ne naznanijo pravočasno začetka nalezljive kužne bolezni in mnogokrat tudi prezirajo že določene živinozdravniško-policijske predpise. Taki obžalovanja vredni dogodki imajo skoro vedno veliko razširjenje kužnih bolezni za posledico, kar povzroča potem vsled neizogibne omejitve živinskega prometa i v tuzemstvu i v inozemstvu oškodovanje širših vrst prebivalstva. Posebno se s tem jako občutno oškoduje izvoz živine. Posebno važno je, da se izbruh izredno lahko prenosne kužne bolezni v gobcu in na parkljih takoj oblastim naznani in da se pri lahkih slučajih te bolezni ne prezrejo prve prikazni, ki vzoujajo sum na njen obstoj, in sicer — ne oziraje se na tvorbo mehurjev na gobčni sluzni mreni in med parklji —: v slinah (gleni, penah) iz gobca, otežkočenje hranitve, zmanjšanje oddaje mleka pri kravah, v napeti hoji itd. Oblasti naj pozovejo vse kmetijske korporacije in naj pouče vse posameznike glede postopanja v podobnih slučajih.

Slovenski trgovci so se začeli probujati. Kakor je vse slovenske sloje prešinila odločna misel, da je treba nositi slovenski denar samo k Slovencem, ako hočemo postati gospodarsko neodvisni od Nemcev, tako so se tudi naši trgovci pričeli ravnati po geslu, naj se podpira predvsem slovenska, oziroma slovenska industrija. Slovenci nimamo razvite industrije, a kolikor je imamo, je sposobna najlepšega napredka. Zato so uvideli slovenski trgovci, da je treba podpirati vsaj ono domačo industrijo, ki že obstoji in pri tej naročati potrebno blago. Tako je došla „Prvi jugoslovanski tovarni za kavne surogate“ v Ljubljani že cela vrsta dopisov iz vseh slovenskih pokrajin, s katerimi ji trgovci poročajo, da so popolnoma opustili prodajo izdelkov nemške tvrdke Franck iz Zagreba in da bodo razpečavali odslej le slovensko „Zvezdo“ cikoriijo. Želeti bi bilo, da vsi slovenski trgovci brez izjeme sledi temu lepemu zgledu in s tem praktično podpirajo gibanje, ki naj dovede slovenski narod do lepše bodočnosti. S strani od-

jemalcev jim ni pričakovati nobenega odpora, ker slovenski kupovalci sami zahtevajo, naj se jim da slovensko blago.

Nevarnost za našo živinorejo. Vitez Simitsch-Hohenblum je v „dunajskem poljedelskem listu“ izračunal, da se je od 1. sept., odkar je srbska pogodba začasno v veljavi, spravilo odtam (iz Sibije) že 219.984 kg govejega in 152.439 kg svinjskega mesa. Zaradi tega so cene silno padle. Na dunajskem sejmu klavne živine je padla cena od 19. m. m. pri 100 kg pri vseh vrstah živine za 3 do 4 krone, na svinjskem sejmu pri 100 kg 6 do 7 kron. 1500 svinj je moralo ostati neprodanih, ker vsled srbskega uvoza ponudba presega potrebo. Dne 26. m. m. so padle cene še bolj.

Vsled ogrske nagodbe pa se je tudi uvoz iz Ogrske tako dvignil, da so Madžari v času od jan. do sept. t. l. mogli za 18 mil. kron več razne živine upeljati nego v istem času lanske leto.

Sam poljedelski minister dr. Ebenhoch je v „Fremdenblattu“ izračunal, da je naš avstrijski izvoz živine v inozemstvo se znižal od izvoza v lanskem letu za 68 mil. kron.

Glavni tajnik štajerske kmetijske družbe Juvan je pa izračunal, da je cena živini zadnji čas splošno padla za 30 do 50 %.

To so vsekakor jako žalostne številke za živinorejo in naši kmečki poslanci bodo morali krepko povzdigniti svoj glas in opomniti vlado, da je dolžna ščititi domačo živinorejo.

Kovani denar na Ogrskem. Da si morejo cenjeni bralci predstavljati, koliko kovanega denarja je v prometu in koliko se ga napravi, hočemo podati nekatere tozadevne podatke. Ogrski državni računski dvor je izdal izkaz za tretje četrtletje t. l., po katerem je prišlo v promet novega kovanega denarja za 7.318.153.90 kron, in sicer 1.143.761 komadov petkronskih tolarjev, 7.447.076 komadov dvajsetic, 990.171 komadov desetic, 539.582 komadov dvevinarskih in 12.496 komadov edenvinarskih novcev. Vsega kovanega denarja je v prometu za 116.173.810 kron. V zalogi ga še imajo 143.735 komadov dvajsetic, 2.507.400 komadov dvevinarskih in 520.000 komadov edenvinarskih novcev. Zaloga kron je že pošla.

Avstrijske kmetijske zadruge po narodnosti. Koncem l. 1907 je bilo na Avstrijskem 7802 kmetijskih zadrug. Izmed teh jih je bilo 2166 čeških, 822 poljskih, 563 slovenskih, 206 hrvaških, 176 rusinskih, 18 srbskih, 495 italijanskih, 128 rumunskih in 3277 nemških. Slovanskih je skupaj 3951, imajo torej absolutno večino nad vsemi neslovanskimi avstrijskimi kmetijskimi zadrugami.

Trgovski vestnik.

Kaj storiti, če dobavitelj pošlje več blaga kakor naročeno?

Velikokrat nastane prepir med kupcem in prodajalcem vsled tega, da ta pošlje več blaga, kakor je prvi naročil. Odveč bi bilo povdarjati, da se vsak trudi prodati, kolikor mogoče veliko. Vsak dan slišimo v deteljni trgovini vprašati prodajalca: „še kaj drugega?“. Drugi zopet navdušuje kupca za večji odjem: „ako vzamete ... pa je cena nižja za ...“. Tako tudi včasih prodajalec nekaj več blaga pošlje, kakor je bilo naročenega, ker si misli, da bo kupec lahko porabil tudi večjo množino, ter opravičuje to z opazko v računu: „v izpolnitev prostora v zaboju sem si dovolil dodati ...“.

Potnik se trudi in prigovarja trgovcu na deželi, naj naroči nekaj več, češ da se mu najbrž ne bo nudila več prilika si tako poceni nabaviti in ako vzame več, je tudi cena nižja itd. Že potnik trgovcu nekaj več obesi, liferant še iz svojega nekaj doda ali prejemnik blaga je navadno tiho, ker je prepričan, da bo prejeta blago lahko prodal, ali pa se mu ne zdi vredno za nekaj kilogramov ali kosov začeti korespondirati, noče zaradi vsake malenkosti delati sitnosti in igrati vloge natančnega trgovca. V resnici tuci ne kaže delati sitnosti za take množine, ker vselej pač ni mogoče poslati natančno na en gram, kos ali meter, ker včasih je tudi v originalnem računu nekaj več ali manj blaga. Že zakon določa, da se zaradi manjših razlik ne more kratkomalo razveljaviti kupna pogodba, tem manj, ako je blago deljivo in se več posano da ločiti brez vsake škode od druge množine. Ako naročiš 100 steklenic likerja, a liferant ti pošlje 110 steklenic, še zategadelj ne moreš reklamirati. Ako pa ti pošlje recimo 150 steklenic, ne smeš pustiti cele pošiljatve na razpolago, ampak le onih 50 steklenic, katere ti je več poslal, 100 steklenic pa moraš brezpogojno obdržati. Na razpolago stavljeno blago pa moraš z vso skrbnostjo shraniti, da ne trpi na kak način škode, ker za to si po zakonu odgovoren. Zaboja s steklenicami tedaj ne smeš postaviti na tak kraj, da je blago izpostav-

ljeno vremenskim nezgodam ali da ga kdo lahko ukrade, ampak n. pr. v suho skladišče. Vso pošiljatev pa lahko pustiš na razpolago pošiljatelja, ako blago ni deljivo. Ako naročiš barel jedilnega olja, tedaj okoli 180 kg. a liferant ti pošlje pa sod s 300 kg. nisi obvezen prevzeti pošiljatve, ampak lahko pustiš vso množino na razpolago.

Na razpolago stavljenega blaga pa ne smeš načeti. Ako n. pr. od onega olja iz soda kaj odtočiš in s tem sod načneš, moraš v tem slučaju brezpogojno vse plačati.

Vsako pismo, s katerim staviš kaj na razpolago, mora biti priporočeno. V pismu moraš navesti vzrok, kakor tudi množino, katero prepustiš na razpolago liferantu.

F. Z. v „S. T. V.“

Slovenski trgovci, pomnite!

Res se dobe tudi vrste ljudi, ki mislijo, da morajo kritizirati vse, kar se dobi pri domačem trgovcu in obrtniku tudi takoj povedo: Tointo sem kupil cenejše, to je bilo boljše itd. Tudi s takimi se mora imeti potrpežljivost ter jih nikakor ne odganjati z besedami: Če ti ni prav, pa pojdi drugam. Nasprotno, ljubeznivo se jim mora dokažati, da to ni mogoče in da trgovcu ne kaže cenejše prodajati, sicer ima izgubo. Ravno take „nergače“ se najlažje prepriča in pridobi, samo vljudno in ljubeznivo je treba z njimi postopati. To so navadno ljudje, ki imajo že od nekdaj prepričanje, da je le pri tujcu vse dobro, pri domačinu pa vse za nič. V zadnjem času se je pa tudi teh ljudi prijel narodna zavednost v toliko, da hočejo podpirati le trgovca Slovenca in zato tem bolj vpijejo, ako že pri prvih poskusih naletijo na trgovca, ki jim res tako ne postreže kakor prejšnji njih dobavitelj. Ravno pri teh ljudeh ne izgubite potrpežljivosti, ampak jim dajte rajši cenejše nego drugim, da se bodo privadili in uvideli, da je pri domačinu dobiti ravno tako dobro, če ne cenejše in boljše blago. Vsak trgovec naj ima torej vedno pred očmi vprašanje: ali je moje poslovanje pravo, solidno in reelno?

Kaj mora slovenski trgovec pred očmi imeti?

„Slovenski Trg. Vestnik“ navaja v daljšem članku navodila za slov. trgovce:

1. Trgovec nasproti kupujočemu občinstvu ne izkoriščaj položaja in ne prodajaj slabšega blaga za višjo ceno. S takim postopanjem bi škodoval vsakteri le sebi in našemu gospodarskemu gibanju.

2. Nasproti dobaviteljem in založnikom imej pred očmi: Prednost moraš dati slovanski tvrdki. Če v gotovih strokah take ni in treba zveze s kako nemško tvrdko, moraš zahtevati slovenskega zastopnika in slovensko dopisovanje. Pomisli, koliko slovenskim ljudem s tem pomoreš do kruha. Tudi moraš zahtevati od vsake nemške tvrdke, če že moraš s tako stopiti v zvezo, slovenskega potnika.

„Tako mora — pravi „Slov. Trg. Vestnik“ — „slovenski trgovec podpirati gibanje za gospodarsko osamosvoje in če se bodo naši trgovci dosledno držali tega, bodo največ pripomogli, da bodo začeli Nemci upoštevati slovenski narod, pri katerem se je doslej z nemško besedo vse doseglo.“

Zadnja poročila.

Občinske volitve na Ponikvi ob juž. žel. — Pri včerajšnjih obč. volitvah zmagali pristaši narodne stranke v I. in III. razredu na celi črti z večino 40—45 glasov. V II. razredu prodrli z enim kandidatom. Volitev trajala od 7. ure zjutraj do 11. ure ponoči. — Boj bil naravnost ljut. Klerikanci poparjeni, ker niso mogli smodnika izstreliti. Obširno zanimivo poročilo prihodnjič. — Živel! napredni Ponikovljani! Delo se obnese!

Razne novosti.

Zaradi 45 pfenigov — eno leto ječe. Dež sodišče v Monakovem na Bavarskem je obsodilo neko revno delavčevno ženo v enoletno ječo, ker je s svojim ključem odprla drvarnico svoje sosedice, ter vzela drv v vrednosti 45 pfenigov (46 vinarjev). Ženska je med jokom priznala tatvino ter se izgovarjala z veliko revščino. Ker pa je za tatvino iz zaprtega prostora po kazenskem za-

konu določena kot najnižja kazen enoletna ječa, je predsednik obžaloval, da sodišče ne more izreči milejše kazni.

Rodbinska drama. V Mattighofenu je kmet Virnstätter ubil s sekiro svoje tri otroke in ženo.

Veter je odnesel bankovcev za 20.000 mark v Berlinu nekemu bančnemu služabniku. Le za 12.000 mark so jih nalovili nazaj.

Vas brez moških. Iz vasi Korisova na Zg. Ogrskem so odšli vsi moški v Ameriko. Zadnji je šel župan. Ker po občinski postavi vsaka vas mora imeti župana, so si izvolile ostale ženske županjo v osebi neke 24letne žene.

Nesreča v rudniku. V rudniku Mariana pri Pittsburgu je zasulo nad 300 rudarjev. Dozdaj so izvelikli nad 150 mrtvih.

Poslano.

(Mila prošnja.)

Dr. Karl Balloghu, k. k. notarijatskandidatu, p. d. Rauberbalogu, se slovenske polhovke tako dopadejo, da se kar na ulici razjoče od radosti, če jih vidi. Ker za njegovo Adonisovo glavo nimamo nobene primerno parfimirane na razpolago,

se obračamo do Hrvata Derganza in Vipavčana Ambroschütza z milo prošnjo, naj mu podarita eno polhovko iz zaloge na magistratu. Miklavž je sicer že minil, pa mu jo naj Jezušček prinese. Klub slov. polharjev v Celju.

Stanovanje

(2 sobi in kuhinja) v Celju se odda s 1. februarjem 1909. — Več se izve v uredništvu „Narodnega Lista“.

„Dolgost življenja“ avstrijskih ministrov.

Od l. 1848. torej 61 let sem, je bilo v Avstriji ministerstev, kakor jih morejo v tej množini zaznamovati le še na Francoskem. 26 ministrovskih predsednikov se je od takrat menjalo v službi, torej pride na vsakega povprečno poldrugo leto „vladanja“.

Kolowrat (5. apr. 1848—18. jul. 1848). Doblhof (18. julija 1848—11. oktobra 1848). Schwarzenberg (11. okt. 1848—11. aprila 1852). Buol (11. apr. 1852—21. avgusta 1859). Rechberg (21. avg. 1859—4. febr. 1861). nadvojvoda Rainer (4. febr. 1861—28. junija

Narodna dolžnost vsakega Slovenca je zahajati k sledečim trgovcem, obrtnikom, gostilničarjem in denarnim zavodom!

Brežice:

Trgovina z mešanim blagom:
Boecio Josip, Uršič in Lipej.

Celje:

Trgovine z manufakturnim blagom:
R. Stermecki, Karol Vanič.

Trgovina s papirjem: Zvezna trgovina.

Trgovine s specerijskim blagom:

Kolenc Anton, Pečnik Franc.

Trgovina z mešanim blagom:

Franjo Karlovšek.

Trgovina s steklom: Strupi Franc.

Trgovina z urami in zlatino:

Salmič Rafael.

Trgovina z žganjem: Diehl Robert.

Pivovarna marčne, salvador in termalne pive, Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško.

Brivnice: Anderwald Rud., Kapus Ivan.

Čevljarški mojster: Kolšek Martin.

Fotograf: Pick Viljem.

Gostilne: „Skalna klet“, „Stadt Graz“, „Narodni dom“, Josip Sevnčnikar, Lava pri Celju.

Ključavničar: Rebek Ivan.

Knjigoveznica: Zvezna knjigoveznica.

Krojaški mojstri: Zabukošek Josip, Hočevar Josip.

Mesarija: Stelcer Josip.

Modistinja: Pick Matilda.

Pekarija: Vošnjak Franc.

Slakar: Bevc Viktor.

Stavbeni podjetnik: Kukovec Vinko.

Tiskarna: Zvezna tiskarna.

Denarni zavodi: Južnoštajerska hranilnica in celjska Posojilnica v Narodnem domu, Zadruga Zveza v Celju, Lastni dom v Gaberju pri Celju.

I. češka zavarovalna družba:

Alojzij Terček, zastopnik.

Zavarovalna banka: „Slavija“, Ivan Likar, zastopnik.

Gor. Radgona:

Denarni zavodi: Posojilnica v Gornji Radgoni.

Ivanjkovci:

Trgovina z mešanim blagom:
Petovar Lovro.

Kozje:

Umetni mlin in žaga: Maček Anton.

Prijave sprejme „Slovensko trg. društvo v Celju“.

Mislinje:

Trgovina z mešanim blagom:
Šalekar Martin.

Gostilna in lesna trgovina:
Iršič Konrad.

Mozirje:

Izdelovatelj soda vode: Miklavc Anton.

Trgovina z mešanim blagom:

Pevce Rudolf.

Hotel Ilirija in urarstvo:

Zdravko Vasle.

Ptuj:

Trgovina s specerijskim blagom:

A. Jurca naslednik A. Senčar.

Ruše:

Sedlar in tapetnik:

Svobodin Povoden.

Slovenjgradec:

Trgovina z mešanim blagom:

Druškovič in Valenčak.

Sv. Frančišek (Ksaveri):

Trgovina z mešanim blagom:

Sem Jakob.

Šmarje pri Jelšah:

Trgovina z mešanim blagom:

Štupica Anton, Löschnigg Janez.

Denarni zavod:

Hranilnica in posojilnica v Šmarji.

Gostilna: Habjan Ivan.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Koncesijonirani izdelovatelj mlinov:

Josip Čretnik.

Trbovlje:

Izdelovatelj harmonik in mizar:

Mervar Anton.

Krojač: Pinterič Niko.

Vransko:

Trgovina z mešanim blagom:

Oset Franc.

Zdole:

Trgovina z mešanim blagom:

Ivan Černoga.

Zibika, pošta Šmarje:

Trgovina z mešanim blagom in gostilna: Založnik Ivan.

1865), Belcredi (26. jun. 1865—7. febr. 1867), Beust (7. febr. 1867—27. jun. 1867), Karl Aversperg (27. jun. 1867—24. sept. 1868), Potocki (24. sept. 1868—2. febr. 1871), Holzgethan (30. okt. 1871—25. nov. 1871), Adolf Aversperg (35. nov. 1871—15. febr. 1879), Strömayer (15. febr. 1879—12. avgusta 1879), Taaffe 12. avg. 1879—19. jun. 1893), Windischgrätz (11. nov. 1893—19. junija 1895), Kiellmannsegg (19. jun. 1895—29. sept. 1895), Bădeni (29. septembra 1895—28. nov. 1897), Gantsch (28. nov. 1897—5. marca 1898), Thun (5. marca 1898—23. sept. 1899), Glary 2. okt. 1899—23. dec. 1899), Wittek (23. dec. 1899 do 20. jan. 1900), Körber (20. jan. 1900—31. dec. 1904), Gautsch (1. jan. 1905—2. maja 1906), Hohenlohe (2. maja 1906—28. maja 1906), Beck (2. jun. 1906—7. nov. 1908), Bienerth od 7. nov. 1908. naprej.

Književnost.

V. zvezek mešanih in moških zborov. Uglasbil Jakob Aljaž. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Cena 60 v. Priporočamo raznim pevskim zborom tudi ta zvezek v parčico. — Katoliška Bukvarna v Ljubljani pošlje tudi slov. pevskim zborom in društvom najnovejšo Aljažovo skladbo „Strežniki“ brezplačno v uporabo.

Ljudska prosveta. V najkrajšem času prične izhajati v Ljubljani nov list, mesečnik, ki bo izpolnil veliko vrzel na polju našega strokovnega informacijskega in organizacijskega časopisa. V prejšnjih časih je bila znanost le last višjih krogov, dandanes pa, ko živimo v času splošne demokratizacije, odprla so se ljudstvu tudi vrata v hram prosvete in kulture. Znanost se popularizira. Izobrazbo, prosveto med ljudstvo, je danes klic vseh kulturnih narodov. Že povsod se je ta klic praktično izvedel. Tudi pri nas na Slovenskem smo nekaj začeli v tem oziru. Lepi so že uspehi, da, tako lepi, da je treba misliti na organizirano, smiselno ljudsko izobraževalno delo. Ljudskih knjižnic je premalo in še te so nekatere pomanjkljivo urejene. Predavanja se premalo goje, izobraževalna društva in čitalnice se morajo preurediti, da bodo izpolnjevala svoj namen. Kje so drugod tako vzorno urejena ljudska vsenčilišča? Novi list bo vse to ljudsko izobraževalno delo v drugih narodih zasledoval in prinašal natančna poročila. Prinašal bo tudi natančna poročila in statistike o našem ljudsko-izobraževalnem delu. Služil bo tedaj knjižničarjem, predavateljem, snovateljem in voditeljem izobraževalnih društev in čitalnic in sploh vsem onim, ki se za ljudsko izobraževalno delo zanimajo in so na tem polju delavni. List se bo pričel izdajati le, če se oglasi toliko naročnikov, koli or jih je za vzdrževanje lista potrebno. Naročila je nasloviti na upravo „Ljudske prosvete“ v Ljubljani, Vegove ulice št. 2.

Razpisujemo nagrade

za tri najlepše polhovske kože, iz katerih se ustrojijo častne polhovke Hrvaču Derganzu, Vipavčanu Ambroschütznu in možu z gnili jajci, vrlim podpornikom slovenske polharske industrije.

Svojim k svojim!

Klub slovenskih polharjev v Celju.

Listnica uredništva.

Šmartno pri Slov. Gradcu. Prvič je stvar vendar že stara, drugič pa stojimo na stališču, da so jubilejne slavnosti za nas Slovence, ki smo ravno v tem letu pretrpeli toliko bridkega, odveč! Cesarja kot osebo visoko cenimo in spoštujemo! A v trenutku, ko naše brate Čeha davi krvnik — je naša žalost, in ne veselje!

Zahvala.

Pri jubilejni slavnosti dne 2. t. m. izročil je znani šolski dobrotnik g. Simon Strenkl podpisano za šolske potrebščine ubogim šolarjem 20 K. Za ta dar se podpisano šolsko vodstvo najpri- srčneje zahvaljuje.

Šolsko vodstvo Zibika, dne 3. decembra 1908.

Purkhart, nadučitelj.

5636 budilk

razpošljemo, dokler je zaloge, za ceno po K 216, če se svota, naprej vpošlje. 2-2

Prodajalna ur E. Weiss, Dunaj, XIV. Kellingg. 1/81.

Proda se hiša

z vrtom in hmeljskimi nasadi v vasi Petrovče ob okrajni cesti: hiša bi bila za gostilno ali trgovino pripravna, je zelo po ceni in se proda pod najugodnejšimi pogoji. — Kupci naj si posestvo ogledajo, visokost ponudkov po lastni cenitvi najkasneje do konca januarja 1909 lastnici **Ani Dimec**, sedaj omoženi Bah v **Kozjem**, naznanijo. 254 2-1

50 rudarjev

se sprejme takoj v velikem rudniku za svitli premog pri Gradcu. Dober zaslužek, rudniška stanovanja. Vpraša se pri inži **Mat. Želesny v Celju** (poštni predal 46). 235 10-4

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. 52-50

PREPRIČAJTE SE
da dobite najcenejše in najboljše blago samo pri trdkit: 592

FRANTIŠEK MEJDR
Platnarna na stroj Usti n. Or. Matvald 10 (Čadsko)

Barhenti, damasti, gradli, kanafasi, kretoni, cefiri itd., vse po najnižji ceni. Lastna tovarna. Zahtevajte povsod **Novo platno** z narodnim kolekom komad 23 m za 16 kron franko.

Lepo posestvo

v večjem mestu Spod. Štajerske, z dobro idočo gostilno, ostajališčem, lepimi hlevi, veliko ledenico in lepim vrtom se pod ugodnimi pogoji proda. — Kje? se poizve v upravnistvu tega lista. 236 4-5

Loterijske številke.

Gradec, 12. decem. 1908: 52, 20, 70, 62, 43.
Dunaj: 20, 71, 24, 4, 66.

Ali ste že dobili fonograf?

Da upeljem povsod svoj izvrstni krepko-zvoki, iz zlata trdo vlti valjec, sem sklenil, porazdati **2500 fonografov**. Zahtevajte prospekt in vpošljite obene 10 vin. (v znamkah), in dobite lahko krasen koncertni fonograf gratis in carine prosto. — I. uvoznina govornih strojev „Lowin“, Dunaj VI. 252 Mollardgasse 26—47. 5-2

Križevska opekarna, društvo z omejeno zavezo v Križevcih, išče za svoje podjetje izurjenega in vestnega poslovodjo

ki bi obenem oskrboval tudi knjigovodstvo in korespondenco. — Znanje slovenskega jezika tudi v pisavi je pogoj sprejema! Letni izdelek približno 2,000.000 strešne zarezane in 1,000.000 zidne opeke. Plača in nastop po dogovoru; stanovanje prosto.

Ponudbe s spričevali na Križevsko opekarno v Križevcih pri Ljutomeru ali na dr. Karola Grossmann, odvetnika v Ljutomeru do 1. januarja 1908. 253 1

Križevska opekarna.

! Čevlji !

Priporočam svojo zalogo vsakovrstnega obuvala za moške, ženske in otroke; tudi turistovske čevlje po goiserskem načinu; domače in tovarniško delo po vsakovrstni ceni. — Vse se dobi in kupi pri

Ivan Berna

Gosposka ulica šte. 6 v Celju.

Krepkega trgovskega učenca

dobrih staršev, s primerno šolsko naobrazbo, sprejme takoj trgovina z železnino „**MERKUR**“

P. Majdič, Celje.

Slovenski trgovci naročajte
Slovenske gospodinje kupujte

pralno milo

Ivana Pfeiferja iz Spodnje Hudinje pri Celju.
Izvrstno blago. Nizka cena.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, puljenega 2 K, bolj-
šega 2 K 40 h; polbelega 2 K
80 h; belega 4 K; belega, puha-
stega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega,
snežnobelega, puljenega 6 K 40 h;
8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K;
belega, finnega 10 K; najfinjši
drsní puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zgla-
vniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglatniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti
nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Šumava, Češko.

Cenovnik zastoj in franko. 183 15-15

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi
potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in
igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni,
dokumentni, ministrski, ovitni in
barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtano
z eno ali dvema kolo-
nama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učitelj-
stvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitnin-
ske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike,
notarje in privatnike.

Čistna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnat vreče vseh velikosti po origi-
nalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami
od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in
poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Geniki za tiskovine in pisarniške potrebščine
so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznано dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Učenec

za trgovino z mešanim blagom, vešč obeh

deželnih jezikov, se sprejme pri

Mihaelu Jazbinšek,

251

na Planini (Štajersko).

2-2

Josip Repič

mizarski mojster na POLZELI

priporoča cenj. občinstvu svoje izvrstne mizarske izdelke
vsake vrste ter se priporoča za naročila. Išče tudi

mizarskih pomočnikov.

36 23-23

Darujte za Narod. sklad!

Krasna božična in novoletna darila.

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

priporoča svojo ogromno zalogo zlatih in
srebrnih ur in verižic, prstanov, uhanov,
zapestnic, zaponk in priveskov z **briljanti,**
demanti in drugimi žlahtnimi kamni,
jedilne oprave, tabatiere, palice in nastavki
v pravem in novem srebru. Salonske ure
budilke in optični predmeti vse po naj-
nižjih cenah. — Postrežba solidna in točna.

565 11-10

Kot najpripravnejša in najboljša Miklav-
ževa, božična in novoletna darila priporoča

Gramofone

Pathefone

najboljših vrst, ter vsakovrstne plošče k
muzikaličnim aparatom

trgovina z železnino „MERKUR“,
Peter Majdič v Celju.

667

6-5

C. kr. poštne hranilnice
račun 54.366; telefon št. 48.

Pisarna se nahaja v Celju,
Rotovške ul. št. 12, I. nadstr.

„LASTNI DOM“

registr. kreditna in stavbena zgruga z omejeno zavezo
V GABERJU PRI CELJU.

Uradni dan je vsako sredo
in soboto od 8. do 12. ure
dopoldne. Pojasnila se dobe
vsak dan pri udih načelstva
in pri zadržnem tajniku
J. Bovha v Celju.

Ta zadruga izvršuje poleg stavbenih tudi druga kreditna opravila, kakor vsaka **hranilnica** in **posojilnica**.
Sprejema hranilne vloge od vsakogar, naj je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na vložne knjižice, daje posojila,
prevzema terjatve, pomaga kupovati hiše, zemljišča itd. — **Hranilne vloge obrestuje**

po 5%

od dneva vložitve do dneva vzdiga ter plačuje rentni davek za vlagatelja sama.

Pri zadruzi „Lastni dom“ se dobe hišni nabiralniki. Kdor želi tak hišni nabiralnik, vložiti mora temeljno hranilno
vlogo vsaj 5 K, na kar se mu izroči hišni nabiralnik brezplačno za uporabo.

Zadruga „Lastni dom“ ima v Gaberju tik Celja na razpolago 28 lepih stavbenih prostorov, ki merijo skupaj
2 ha 22 a 4 m²; na teh stavi biše zadržnikom, ki se za to oglašijo in vplačajo v gotovini vsaj 10% vrednosti zem-
ljišča in projektirane stavbe.

185 17-15